

Katowice 4.05.2022
dr hab. Agnieszka Nawrocka
Wzornictwo, Wydział Projektowy
Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach

**Recenzja pracy doktorskiej przedstawionej przez Panią Justynę Kraszewską, zatytułowanej „Projekt tożsamości wizualnej Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu. Aplikacja mobilna dla zwiedzających”, sporządzona w związku z przewodem doktorskim wszczętym przez Wydział Form Przemysłowych Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie w dniu 9.12.2021.r.; roku zgodnie z Ustawą o stopniach i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki z dnia 14 marca 2003 roku z późniejszymi zmianami.
Promotorka rozprawy doktorskiej – dr hab. Ewa Pawluczuk, prof. ASP Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie.**

Wykaz otrzymanych dokumentów

1. Portfolio liczące 31 stron, zawierające:
 - a. curriculum vitae,
 - b. wykaz opracowanych projektów,
 - c. spis działalności projektowej,
 - d. opis działalności dydaktycznej i organizacyjnej,
 - e. nagrody / wyróżnienia/ stypendia.
2. Dysertacja doktorska licząca 104 strony, zawierająca część teoretyczną i projektową.
3. Streszczenie w języku polskim.
4. Abstrakt w języku angielskim.
5. Opinia promotora.
6. Prototyp strony internetowej.
7. Prototyp aplikacji mobilnej.

Życiorys kandydata

Pani Justyna Kraszewska ukończyła w 2014 roku studia licencjackie na Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nowym Sączu na kierunku Edukacja artystyczna w zakresie Sztuk plastycznych. W 2015 roku ukończyła studia magisterskie na Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie na kierunku Digital Design, gdzie uzyskała dyplom z wyróżnieniem w pracowni projektowania graficznego dr Marcina Kłagi. W roku 2017 ukończyła policealną szkołę Publishing School na kierunku Poligrafia DTP. W latach 2017– 2020 uczęszczała na studia doktoranckie na Wydziale Form Przemysłowych na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Aktualnie wykłada na Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie na Wydziale Humanistycznym na kierunku Informatyka Stosowana oraz w Wyższej Szkole Europejskiej im. ks. Józefa Tischnera na kierunku Grafika. Pracuje również jako wykładowca akademicki na Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie oraz w Instytucie Sztuki i Designu w katedrze Web Designu. Na stanowisku wykładowcy pracuje w szkole policealnej Publishing School na kierunku: UX/UI Designu. W toku dotychczasowej ścieżki zawodowej pracowała w biurach projektowych specjalizujących się w projektowaniu graficznym jak również UX i UI design. Ważnym aspektem jej pracy zawodowej jest organizacja warsztatów dla

dzieci i osób niepełnosprawnych. Na co dzień łączy pracę wykładowcy z działalnością freelancerską w zakresie UX/UI Designer oraz Graphic Designer.

Portfolio przedstawione do zapoznania się zawiera rzetelnie opisane i logicznie pogrupowane osiągnięcia projektowe kandydata. W większości przypadków wkład i zakres opracowań nie budzą wątpliwości, prace podkreślają specjalizację zawodową autorki tożsamą z przedstawioną do oceny pracą doktorską i dotyczą zagadnień z obszarów projektowych UX/UI Designer oraz Graphic Designer. Wiele z przedstawionych w portfolio prac to projekty wdrożone, co podnosi wagę osiągnięć. Portfolio jak i pozostałe elementy przedstawionego do oceny opracowania zostały zaprojektowane logicznie i estetycznie.

Pani Justyna Kraszewska wykazuje dużą aktywność w obszarze dydaktyki oraz, co zasługuje na podkreślenie, prowadzi zajęcia z projektowania UX i UI oraz projektowania graficznego w trzech jednostkach naukowych. W przypadku działalności organizacyjnej czynnie zajmuje się organizowaniem warsztatów dla dzieci i osób niepełnosprawnych oraz wydarzeń związanych z projektowaniem z obszaru jej specjalności. Niestety do portfolio nie dołączono żadnych przykładów rezultatów bądź relacji z prowadzonych zajęć dydaktycznych i trudno wyrobić sobie opinię o ich zakresie i zawartości.

Ocena rozprawy doktorskiej

Przedstawiona do oceny praca doktorska składa się z dwóch części: pierwszej - analitycznej, w skład której wchodzi rozważania i analizy związane z tożsamością i identyfikacją wizualną dla muzeów, analizy przypadków z wykorzystaniem aplikacji mobilnych w muzeach oraz analizy typu *case study* istniejących identyfikacji w przykładowych muzeach w Polsce i zagranicą; drugiej - dotyczącej opisu i parametryzacji projektu doktorskiego całościowej identyfikacji Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu oraz jego oddziałów.

Przedstawiony do oceny projekt składa się z szeregu elementów pozwalających na kompleksową obsługę jednostki muzeum. W skład opracowania wchodzi: projekt znaku i znaków oddziałów, projekty druków firmowych i marketingowych, projekt aplikacji mobilnej oraz strony internetowej muzeum oraz oddziałów.

Część analityczna

Początek rozprawy doktorskiej to wprowadzenie oraz wyjaśnienie pojęć związanych z obszarem projektowania całościowej identyfikacji. W kolejnych rozdziałach zaprezentowano: analizę historyczną dotyczącą wykorzystania interaktywnych rozwiązań w muzeach oraz *case study* identyfikacji Stedelijk Museum i MOCAM. Na omawianych przykładach zobrazowano zależności kształtu identyfikacji wizualnej od czynników historycznych i kulturowych. Całość zakończono wprowadzeniem do tematu dotyczącego identyfikacji muzeów okręgowych w Polsce.

Wszystkie elementy zaprezentowane w tej części opracowania są trafnie dobrane w kontekście omawianego zagadnienia, jednak, tego czego brakuje to szerszej analizy dotyczącej zebrania i porównania znaków instytucji kultury.

We współczesnych realizacjach logotyp nie stanowi najważniejszego elementu wyróżniającego markę na tle innych, tworzy je bowiem nierzadko cały zestaw elementów wizualnych i niewizualnych, które budują całościowy wizerunek. Niezbędnym aspektem pracy nad identyfikacją jest sprawdzenie tendencji

projektowych w tym zakresie poprzez porównanie znaków, struktury ich budowy oraz materii graficznej tj. kolorystyki, typografii, motywów graficznych itd., tak aby na tej podstawie możliwe było określenie trendów obowiązujących w danej dziedzinie. Swoisty katalog znaków i identyfikacji pomaga ocenić proponowane rozwiązanie na tle szerszej grupy i dookreślić założenia i wytyczne projektowe, a w konsekwencji odpowiedzieć na pytanie czy projektowana identyfikacja ma na celu wyróżnienie instytucji czy też dopasowanie do głównego nurtu. W analizie zabrakło również *case study* projektu zestawu znaków dla instytucji o strukturze bardziej rozbudowanej, gdzie występuje znak parasolowy i znaki tzw. podmarek. W takim wypadku należałoby rozważyć kontekst projektowania systemowego, gdzie istotne jest określenie hierarchii ważności poszczególnych jej elementów względem siebie oraz całości, a także dopasowanie do nich adekwatnych środków graficznych.

Część projektowa

Druga część opracowania zawiera dokumentację procesu projektowego, gdzie autorka formułuje wnioski i założenia projektowe, a także omawia badania oraz parametryzację projektu. W celu określenia potrzeb użytkowników oraz założeń do projektu Doktorantka przeprowadziła szereg badań ankietowych zawierających opinie użytkowników oraz przeanalizowała dane pozyskane z muzeum. Na ich podstawie określono założenia oraz zakres projektu odpowiadający realnym potrzebom pracowników jak i odwiedzających instytucję. Posiadając taki zestaw danych dotyczących użytkowników byłoby wskazane wykorzystanie narzędzia *persony* do określenia i grupowania typów użytkowników. Tym bardziej że jest to podstawowe narzędzie pracy w obszarze UX/UI i stanowi dobry punkt wyjścia do wykorzystania innych narzędzi wspierających podejmowanie decyzji i wytycznych projektowych.

Identyfikacja, druki firmowe i marketingowe

Wyzwaniem w projektowaniu złożonych identyfikacji wizualnych jest poprawne zdefiniowanie zarówno obszarów, które mają wspierać jednorodny wizerunek marki jak i tych, które mają podkreślać indywidualność podmarek. Jest to nierzadko kluczowe działanie przekładające się na kolejne decyzje projektowe pozwalające na uzyskanie odpowiedniej różnorodności w obrębie całego pakietu przy równoczesnym zachowaniu wymaganej spójności i systemowości. Niewątpliwie jest to najtrudniejszy poziom tworzenia rozbudowanych CI, co należy podkreślić w kontekście złożoności zadania, przed którym stanęła doktorantka. Decyzją projektantki było oparcie marki parasolowej i podmarek na stałym sygnecie oraz dywersyfikacja w zakresie dopisków typograficznych z indywidualnie dobraną kolorystyką dla każdej lokalizacji. Każda podmarka zyskała też osobny znak w postaci landmarku przedstawiającego lokalną siedzibę instytucji. Na bazie zaproponowanych komponentów powstał systemowy i jednorodny zestaw akcydensów i druków, który jest wystarczający aby wspierać funkcjonowanie i promocję całego muzeum.

Zakres, rzetelność i konsekwencja opracowania druków firmowych i marketingowych, w sposób systemowy odpowiadających na potrzeby identyfikowanych jednostek, są imponujące.

Pewne zastrzeżenia budzi reprezentacja sygnetu. W pracy zabrakło informacji o tym, co było czynnikiem decydującym o wyborze tego konkretnego rozwiązania spośród przedstawionych. Również przypisanie kolorystyki do poszczególnych pododdziałów może wydawać się przypadkowe. Niewątpliwą zaletą projektu jest jego systemowość i klasyczna elegancja zestawu, jednak pewien niedosyt pozostawia brak większych eksperymentów formalnych, które mogłyby doprowadzić do uzyskanie bardziej charakterystycznej i wyróżniającej instytucje propozycji projektowej.

Elementy oznaczenie budynku

Projektanci całościowej identyfikacji często ulegają pokusie rozbudowania projektu o elementy SIW (system informacji wizualnej) w budynku, należy jednak pamiętać, że nawigacja i orientacja w przestrzeni rządzi się swoimi własnymi prawami. System informacji powinny być przede wszystkim spójny, dopasowany do charakteru budynku/instytucji i w sposób kompleksowy nawigować użytkownika w przestrzeni. Projektując jedynie jego wycinek sprawiamy, że w innym obszarze użytkownik nie dostaje pełnego, niezbędnego pakietu informacji. Należy więc zadać pytanie, czy zasadnym jest z podejmowanie się projektu jedynie niektórych elementu systemu. W omawianym rozwiązaniu autorka zaproponowała takie elementy jak opisy biur, wejść do budynku, mapę zlokalizowaną w okolicy kas oraz wzór opisów na wystawę. Nie wiadomo więc dlaczego tylko te elementy zostały uwzględnione w projekcie, a inne typowe składowe systemu, takie jak informacja kierunkowe czy opisy pomieszczeń funkcyjnych (np. toalety), już nie? W pracy pisemnej zabrakło w tym kontekście informacji o zdefiniowanych potrzebach użytkowników. Dlatego też ten zakres projektu uważam za dyskusyjny i zdecydowanie wymagający weryfikacji lub ponownego przemyślenia. Rodzi się bowiem kluczowe pytanie, w jakim zakresie rozwiązanie CI powinno być uwzględnione w SIW, a w jakim powinien być to jednak indywidualny projekt dopasowany do charakteru oraz struktury budynku, w którym mieści się dana jednostka muzeum. Zaproponowane rozwiązanie traktuję więc jako dodatkową propozycję autorki stanowiącą próbę uporządkowania kolejnego obszaru mogącego wpłynąć pozytywnie na jednorodny wizerunek instytucji.

Aplikacja

Ciekawym elementem rozszerzającym ofertę i zwiększającym zaangażowanie zwiedzających muzeum jest projekt aplikacji mobilnej. Zaproponowane przez Panią Justynę Kraszewską rozwiązanie skupia w sobie szereg funkcjonalności pozwalających na dostarczenie dodatkowych możliwości eksploracji zasobów muzeum. Poza typowymi rozwiązaniami, takimi jak audioprzewodnik, w aplikacji znalazły się gry muzealne, baza aktualnych wystaw oraz możliwość zdalnego zakupu biletu. Aplikacja umiejętnie łączy świat realnego muzeum ze światem wirtualnym.

Tak jak w całym systemie, charakter graficzny aplikacji wpisuje się w zdefiniowane ramy. Autorka opracowała wzorcową aplikację, która pozwala na adaptację dla pozostały pododdziałów, dzięki czemu pozwala

na utrzymanie systemowości całego rozwiązania. Tego, czego zabrakło w pracy, to szerszego opisu części badawczej - przytoczenia konkretnych wniosków z przeprowadzonych badań z użytkownikami i wytłumaczenia, w jaki sposób przełożyły się one na funkcjonalności aplikacji, a także uzasadnienie wyboru metod UX spośród szeregu dostępnych wraz z komentarzami. Jak wspomniałam wcześniej użycie narzędzia do tworzenia *person* pozwoliłoby na precyzyjne określenie i uzasadnienie podjętych decyzji oraz uwiarygodniłoby użycie narzędzia *customer journey map*.

Jak wspomniano wcześniej, sama aplikacja wpisuje się w ramy graficzne systemu, natomiast elementem budzącym wątpliwości jest ekran wyboru funkcjonalności. Strona ta wygląda bardzo technicznie, znaki są podobne do siebie, a wydaje się, że ten element mógłby być bardziej reprezentacyjny i przyjazny dla użytkownika. Niewątpliwym walorem rozwiązania jest dbałość autorki o jego inkluzywność.

Strona internetowa

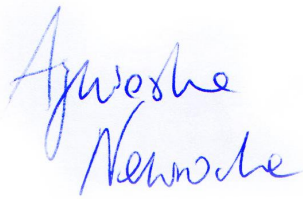
Elementem dopełniającym projekt, bez którego komunikacja z użytkownikami jest w dzisiejszych czasach niemożliwa, jest strona internetowa. Pani Justyna Kraszewska wykorzystwała metody badawcze i projektowe typowe dla tego typu rozwiązań w celu określenia wytycznych i funkcjonalności dla strony www. W kolejnych krokach uporządkowała treści w taki sposób, aby były funkcjonalne w kontekście potrzeb zwiedzających jak i pracowników muzeum. Strona, podobnie jak pozostałe elementy systemu, wpisuje się w określony szablon graficzny i stanowi kontynuację zestawu. Strona bazowa umożliwia adaptację rozwiązania dla pozostałych pododdziałów, co zdecydowanie obniży koszty wdrożenia całego systemu, przy zachowaniu wymaganej spójności marki parasolowej. Tak jak w przypadku aplikacji mobilnej, autorka zadbała o zachowanie norm WCAG oraz responsywności rozwiązania.

Konkluzja

Pani Justyna Kraszewska w swojej rozprawie doktorskiej zaprezentowała wysoki poziom umiejętności projektowych, ale także znajomość metod badawczych pozwalających na prawidłowe zweryfikowanie decyzji projektanta. W efekcie powstało rozwiązanie rozbudowane i kompleksowe, zapewniające instytucji materiały graficzne niezbędne w każdym sektorze jej działalności. Zakres opracowania jest imponujący, co zasługuje na szczególne podkreślenie. Szczerze życzę autorce wdrożenia wszystkich elementów systemu, jednak rekomenduję przeprowadzenie badań weryfikujących podjęte decyzje projektowe. Stwierdzam, że praca doktorska Pani Justyny Kraszewskiej zatytułowana „Projekt tożsamości wizualnej Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu. Aplikacja mobilna dla zwiedzających” jest autorskim projektem z zakresu wzornictwa przemysłowego i jako taka odpowiada wymaganiom określonym w art. 13, ustawy z dnia 14 marca 2003 roku (wraz z późniejszymi zmianami) o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki. Tym samym, składam wnioski do Rady ds. Stopni Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, o przyjęcie rozprawy doktorskiej i dopuszczenie jej do publicznej obrony oraz popieram

wniosek o nadanie Pani Justynie Kraszewskiej stopnia doktora sztuki, w
dyscyplinie: dziedzina sztuki, dyscyplina sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

dr hab.
Agnieszka Nawrocka
Wzornictwo, Wydział Projektowy,
Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach.

Agnieszka
Nawrocka